

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 13 mei 1986 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem van advies te dienen over :

- 1° een voorstel van decreet "houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermd monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982" (St. Vl. Raad, 60 (1985-1986), nr. 1) (L. 17.289/8),
- 2° een voorstel van decreet "houdende wijziging van het decreet van 17 november 1982 houdende de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermd monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën" (St. Vl. Raad, 64 (1985-1986), nr. 1) (L. 17.290/8),

heeft op 8 oktober 1986 het volgend advies gegeven :

1. Beide voorstellen van decreet beogen de wijziging op een aantal punten van de subsidieregeling vervat in het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling, voor het Nederlandse taalgebied, van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën.

2. Het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 is geen gewoon uitvoeringsbesluit.

2.1. Het genoemde besluit vindt zijn rechtsgrond in artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, welke bepaling als volgt luidt :

"Wanneer werken van onderhoud, versterking of herstel nodig worden om de historische, artistieke of wetenschappelijke waarde van een gerangschikt monument of gebouw te bewaren, verlenen de Staat, de betrokken provincie en de betrokken gemeente hun bijdrage in de kosten dezer werken, in de bij koninklijk besluit vast te stellen voorwaarden en verhoudingen. De bijdrage van de Staat mag niet lager zijn dan die van de gemeente, behoudens toestemming van deze laatste".

Artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten heeft, wat het Nederlandse taalgebied betreft, die regeling aangevuld met het volgende voorschrift :

"§ 8. Voor de toepassing van de subsidieregeling van het Rijk, zoals bepaald in artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, legt de Minister binnen zes maanden na de inwerkingtreding van onderhavig decreet, een koninklijk besluit ter bekrachtiging aan de Cultuurraad voor".

Blijkens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 3 maart 1976, werd die bepaling ingegeven door het voorschrift van artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, voorschrift luidens hetwelk de regels inzake erkenning en subsidiëring in geld of in natura van geregelde culturele activiteiten, naargelang van het geval, slechts kunnen worden vastgesteld krachtens een wet, een decreet of een beraadslaging van de vertegenwoordigende vergadering van de overheid (St. Ned. Cult. Raad, 15 (B.Z. 1974), nr. 10, blz. 55 en 56).

Ter naleving van artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976, werd het reeds genoemde besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 bekrachtigd bij decreet van 17 november 1982.

2.2. De afdeling wetgeving van de Raad van State is, in het advies L. 13.665/1/V van 5 augustus 1980 over een voorontwerp van decreet houdende opheffing van artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, uitdrukkelijk het standpunt bijgetreden dat het subsidiëren van werken aan beschermde monumenten onder de toepassing valt van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en van het in identieke bewoordingen gestelde decreet van 28 januari 1974.

Het subsidiëren van werken aan beschermde monumenten betreft inderdaad het cultureel patrimonium in de zin van artikel 2, 4°, van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Ne-

.../...

derlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap (lees thans : artikel 4, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en valt dus binnen het toepassingsgebied van de voornoemde wet van 16 juli 1973, zoals dat in artikel 2 van die wet is omschreven.

Overeenkomstig artikel 10 van die wet, kunnen regelen inzake de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten, in zoverre zij van een Gemeenschap uitgaan, derhalve enkel "krachtens een decreet" worden vastgesteld.

Zoals reeds gezegd, heeft men met artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 aan die eis pogen te voldoen, door de besluiten die ter uitvoering van artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 zouden worden getroffen, te onderwerpen aan een bekrachtiging bij decreet.

De Raad van State heeft er echter reeds herhaaldelijk op gewezen dat de bij artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 voorgeschreven procedure ongebruikelijk is en heeft ten sterkste aanbevolen dat de gewone procedure van totstandkoming van decreten zou worden in acht genomen voor het uitvaardigen van voorschriften zoals die welke thans vervat zijn in het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 (zie het reeds vermelde advies L. 13.665/1/V, alsmede de adviezen L. 14.572-14.573/1 van 19 maart 1982 en L. 14.748-14.749/1 van 11 juni 1982 over ontwerpen die geleid hebben tot het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 en het bekrachtigingsdecreet van 17 november 1982).

.../...

Een bijkomende reden waarom geen geldig gebruik meer kan worden gemaakt van de bij artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 ingestelde procedure, kan worden gevonden in de vaststelling dat met die bepaling aan de uitvoerende macht opdracht werd gegeven om binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het decreet een uitvoeringsbesluit ter bekrachtiging aan de Cultuurraad voor te leggen, waaruit moet worden afgeleid dat het een éénmalige opdracht betrof. Zoals hiervoren reeds werd vermeld, heeft de Vlaamse Executieve zich van die taak gekweten door het treffen en voorleggen aan de Vlaamse Raad voor bekrachtiging van haar besluit van 1 juli 1982.

3. De twee voorstellen van decreet die thans aan de Raad van State voor advies zijn voorgelegd - hoewel zij inhoudelijk grotendeels een zelfde doel nastreven - verschillen hierdoor van elkaar, dat het voorstel nr. 60 werd gereedigeerd in de vorm van een aantal formele wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982, terwijl met het voorstel nr. 64 de formele aanvulling van het bekrachtigingsdecreet van 17 november 1982 wordt beoogd.

3.1. De Voorzitter van de Vlaamse Raad wijst er in zijn adviesaanvraag op dat, tijdens de bespreking van de bedoelde voorstellen van decreet in de Commissie voor Cultuur van de Vlaamse Raad, een discussie is ontstaan over de vraag welke de tekst of teksten zijn die aanpassing behoeven om de met de voorstellen beoogde wijzigingen te verwezenlijken : het decreet van 3 maart 1976, het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 of het decreet van 17 november 1982.

.../...

3.2. Uit wat hiervoren onder punt 2 werd uiteengezet, blijkt dat het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 - trouwens de enige van de drie onder punt 3.1. vermelde teksten waarin de eigenlijke regeling vervat is die men wil wijzigen - ten gevolge van het bekrachtigingsdecreet van 17 november 1982 kracht van decreet heeft verkregen.

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 is derhalve de meest aangewezen plaats om de met de voor advies voorgelegde voorstellen van decreet beoogde wijzigingen in op te nemen en het voorstel nr. 64 zou dus best in die zin worden omgewerkt.

3.3. In antwoord op een vraag die de Voorzitter van de Vlaamse Raad in zijn adviesaanvraag in verband met de voor advies voorgelegde voorstellen formuleert, kan er ook nog op worden gewezen dat, zoals eveneens reeds werd aangetoond, artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 in geen geval nog een rechtsgrond kan opleveren voor het regelen van de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten bij besluit van de Vlaamse Executieve. In artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 kan - om dezelfde reden - daartoe trouwens evenmin een rechtsgrond worden gevonden.

Artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 en artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931, in zoverre het een ten gevolge van de wet van 16 juli 1973 ongeoorloofd geworden delegatie van bevoegdheid bevat, zouden derhalve beter worden opgeheven.

De achtste kamer was samengesteld uit :

de Heren :	P. VERMEULEN,	voorzitter,
	J. NIMMEGEERS,	staatsraden,
	W. DEROOVER,	
	J. GIJSSELS,	assessoren van de
	J. HERBOTS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

De verslagen werden uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER-MANNENS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

P. VERMEULEN.